

Studiehandledning på modersmålet i årskurs 7-9

Viktigaste resultat

Granskningens resultat pekar på fem viktiga utvecklingsområden:

- Studiehandedningen på modersmålet behöver i högre grad anpassas till den enskilda elevens behov
- Studiehandedare och ämneslärare behöver samverka i högre utsträckning
- Kompetensutveckling behövs inom området studiehandedning på modersmålet
- Studiehandedarens uppdrag behöver tydliggöras
- Fler huvudmän behöver ta ansvar för helheten

Vad har Skolinspektionen granskat

Granskningen har fokuserat på tre övergripande aspekter:

- Om studiehandledningen på modersmålet till **innehåll och form är anpassad** till elevens behov
 - Studiehandledares och ämneslärares **samverkan** kring elevens studiehandledning
 - **Kompetens** hos studiehandledare och ämneslärare
- ✓ I samtliga 14 skolor har *minst ett utvecklingsområde* identifierats
- ✓ I fyra skolor har också *väl fungerande inslag* identifierats

Rättslig reglering

- **Enligt skolförordningen (5 kap. 4 §)** ska elever som har behov av det, få studiehandledning på modersmålet. Studiehandledning på modersmålet är en möjlig insats inom ramen för extra anpassningar och särskilt stöd i grundskolan (**3 kap. 5a § och 8–9 §§ skollagen**).
- Syftet med studiehandledning på modersmålet är, enligt Skolverket (2015), att bidra till att eleven når de kunskapskrav som minst ska uppnås i det eller de ämnen där ett stödbehov konstaterats.
- Huvudmännen har sedan 2016 utökade möjligheter att erbjuda studiehandledning via **fjärrundervisning** genom att överlämna den på entreprenad till annan huvudman.

Skolinspektionens erfarenheter

- Skolinspektionen har i ett flertal år påpekat brister i skolors hantering av elevernas studiehandledning på modersmålet.
- Få skolor lyckas möta behovet hos alla de elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet (2009; 2010; 2014; 2015a och 2017).

Regelbunden tillsyn

Våren 2017

- 9 procent av huvudmännen brister när det gäller studiehandledning på grundskolan
- 13 procent av huvudmännen brister när det gäller studiehandledning på gymnasieskolan

2016

- 11 procent av huvudmännen brister när det gäller studiehandledning på grundskolan
- 19 procent av huvudmännen brister när det gäller studiehandledning på gymnasieskolan

Avslutande reflektion

- Studiehandedning på modersmålet är viktig – uppskattas av eleverna även om det inte utgör ett optimalt stöd
- Studiehandedning möjliggör för eleverna att nå sina mål och ett högre betyg – enligt studiehandedare och elever
- Många hinder finns som gör att studiehandedning inte fungerar optimalt
- Yttre hinder – svårigheter att rekrytera studiehandedare
- Inre hinder – organisatoriska förutsättningar

”Nu börjar jag förstå hur studiehandledarna har det”

